

Nieuwsbrief

erfgoedorganisatie

nummer 4 - oktober 2020

Eind november 2019 heeft de gemeenteraad groen licht gegeven voor het Stappenplan erfgoedorganisatie. In het stappenplan staat de route beschreven om te komen tot één professionele erfgoedorganisatie. Onder leiding van kwartiermaker Eltje de Klerk is stap 1 bijna afgerond. De Stichting Stelling Den Helder inmiddels is omgevormd naar de nieuwe erfgoedorganisatie. Op 8 september 2019 zijn de statuten daarvoor ondertekend. Bas van Spréw is aangenomen als interim-directeur-bestuurder om de omvorming verder handen en voeten te geven. Verderop in deze nieuwsbrief vertelt hij over de voortgang

Vanaf januari 2021 gaan we verder met de tweede stap. Dat betekent dat Willemsoord bv en Stichting Erfgoed Den Helder samengaan in activiteiten en personeel. Ook heeft de nieuwe erfgoedorganisatie een plan ontwikkeld voor Fort Kijkduin, daar ook meer over verderop in deze nieuwsbrief. Veel leesplezier!

'Overal in Den Helder zijn pareltjes erfgoed'

Interview met Bas van Spréw, interim-directeur Stichting Erfgoed Den Helder

Den Helder heeft prachtig militair en maritiem erfgoed, zoals De Stelling en Willemsoord. De nieuwe Stichting Erfgoed Den Helder, onder leiding van interim-directeur Bas van Spréw, werkt er hard aan om het behoud en beheer van het erfgoed in Den Helder te vernieuwen en te verbeteren. Bas van Spréw: 'Den Helder heeft op het gebied van erfgoed ontzettend veel te bieden. Dat mag nog veel meer voor het voetlicht komen.'

Van Spréw kende Den Helder van het doorheen rijden, richting Texel. En gaandeweg viel hem het erfgoed steeds meer op. 'En als je dan gevraagd wordt als interim-directeur is de keus gauw gemaakt.' Van Spréw: 'Ik ben omvergeblazen door de omvang van het erfgoed in Den Helder. Wat een prachtige gebouwen! Toen ik zag hoe groot en omvangrijk het erfgoed is ging het op allerlei manieren bij mij borrelen: het heeft zoveel potentie!

Van Spréw: 'Het erfgoed is een bijzonder element in het landschap van Den Helder, zowel in de buitengebieden als in het centrum. Het spreekt enorm tot de verbeelding en het is mooi om te zien hoe de stad zich ruimtelijk ontwikkelt. Met fietsroutes en landschapsontwikkeling bijvoorbeeld. Dat draagt er ook aan bij om ons erfgoed in zijn geheel nog beter zichtbaar te maken.' 'De aanwezigheid van erfgoed is ook vanuit economisch oogpunt van belang voor de stad', weet Van Spréw. 'Het draagt bij aan toerisme en werkgelegenheid en heeft toegevoegde waarde.'

Werving nieuwe directeur voor Stichting Erfgoed Den Helder

Vanaf november 2020 wordt er actief geworven voor een nieuwe directeur-bestuurder van Stichting Erfgoed Den Helder. Deze directeur zal begin 2021 starten als directeur van Stichting Erfgoed Den Helder, waar dan ook Willemsoord bv onder zal vallen. De werving van de nieuwe bestuurder wordt begeleid door een extern wervingsbureau dat ook betrokken is bij de zoektocht naar één nieuwe voorzitter voor de raad van toezicht van Stichting Erfgoed Den Helder en de raad van commissarissen van Willemsoord bv.

Van Spréw heeft ervaring opgedaan met erfgoed en stellingen in andere steden zoals Den Bosch en Amsterdam. 'Qua omvang en betekenis doet ons erfgoed zeker niet onder voor die andere steden.' Hij ziet veel kansen. Enerzijds om het meer onderdeel te laten worden van de marketing in de regio. Maar wat hem betreft ook als onderdeel voor de ruimtelijke kwaliteit van Den Helder. 'Doel is om van het erfgoed meer een eenheid maken: om van al die losse pareltjes in De Stelling en Willemsoord een prachtige parelketting te maken.'

'Het beheer van het erfgoed in één organisatie gaat daar aan bijdragen', meent Van Spréw. 'Daar werken we nu naar toe, met een integrale visie op de verdere ontwikkeling van het erfgoed. Het bedrijfsplan geeft het kader aan; zeg maar de richting van de parelketting. Het is aan de nieuwe directeur om daar volgend jaar invulling aan te geven met alle stakeholders in de regio.'

zie vervolg volgende bladzij

Stichting Erfgoed Den Helder, Willemsoord bv en gemeente Den Helder werken samen om een gezonde erfgoedorganisatie op te zetten waarin forten, bunkers, delen van de linie en Willemsoord onder één vlag verder gaan. Erfgoed verbindt het verleden met het heden en zorgt voor verbondenheid van mensen met de plaats waar zij wonen, werken en leven. De nieuwe stichting draagt daar graag aan bij door zich in te zetten voor het unieke militaire en maritieme erfgoed in Den Helder.

Met deze nieuwsbrief houden wij je op de hoogte van de ontwikkelingen van de Stichting Erfgoed Den Helder.

Masterplan herwaardering Fort Kijkduin

Een van de eerste stappen die nu genomen wordt door de erfgoedstichting is een plan voor de herwaardering van Fort Kijkduin. Van Spréw: 'Fort Kijkduin vind ik echt een Helder's kroonjuweel. Het draait al jaren goed, met de inzet van vele gemotiveerde vrijwilligers. Nu is de tijd gekomen om het fort verder te ontwikkelen tot een modern en eigentijds museum met goede horeca. Daar ligt nu een heel mooi plan voor, met financiering vanuit het Waddenfonds. Dit jaar starten we al met hoognodig onderhoud en volgend jaar pakken we de rest op. Zo gaan we aan de slag met een betere verbinding tussen het fort en het aquarium. En met nieuwe tentoonstellingen.

Ook werken we aan een modern educatieprogramma. Niet alleen voor kinderen en scholen, maar ook voor mensen die geïnteresseerd zijn in de militaire en maritieme geschiedenis. We willen laten zien wat het erfgoed van

Den Helder heeft betekend voor Nederland en het Waddengebied en dat op verschillende manieren aanbieden. Er zijn mooie verhalen over te vertellen. En zeer de moeite waard om te delen.'

Helders erfgoed: een unieke ervaring

Anderhalf jaar geleden bezocht ik, als pas aangesteld kwartiermaker voor de nieuwe erfgoedorganisatie, voor het eerst Fort Kijkduin. Een bijzondere ervaring. Een spectaculaire rit - die begon bij de indrukwekkende voormalige Rijkswerf Willemsoord en voerde langs het Schapendijkje en Fort Erfprins - had al enkele kwaliteiten van Den Helder onthuld:

de zee, de Marine en uniek militair erfgoed. De prachtige route eindigde in Huisduinen en hoog op de duinen stond het fort daar, stoer en schijnbaar onaantastbaar. Een flink kanon heette iedereen die de parkeerplaats opdraaide welkom. De vlaggen bij de entree klapperden vrolijk mee met de wind.

Ik werd opgewacht door de ambtenaar met wie ik het fort zou bezoeken. Ze wees naar de zee. Het zonlicht viel op het glinsterende water en samen met de staalblauwe lucht vormde dit een magnifiek uitzicht. 'Kijk!' zei ze, 'Daar vaart een onderzeeër!' Op de voormalige Rijkswerf Willemsoord had ik de gepensioneerde onderzeeër De Tonijn al van binnen gezien. Op zichzelf al een overdonderde belevenis. En vervolgens werd ik getraakteerd op een onderzeeër in actie. Het liet me inzien hoe bijzonder Den Helder is en de belangrijke rol die het militair erfgoed hier speelt. En ook: hoeveel potentie dit militair erfgoed nog heeft voor de stad

En om die potentie te benutten zijn een krachtenbundeling en meer middelen nodig. Monumenten doorstaan de tand des tijds niet vanzelf. Erfgoed vergt, naast liefde en aandacht, ook veel groot onderhoud en een aantrekkelijke, functionele invulling. En daarom steunt de gemeente het erfgoed vanaf 2020 met onmisbare, financiële middelen. Intensieve gesprekken met de gemeente, wethouder Heleen Keur, de directeurs van Stichting Stelling Den Helder en Willemsoord bv, André Koning (en later Bas van Spréw) en Hans Broekmeulen, en hun toezichthouders, brachten ons het afgelopen anderhalf jaar stapsgewijs verder bij een stevige erfgoedorganisatie. Ondanks de beperkingen vanwege de Covid-19 pandemie, is er gelukkig hard doorgewerkt.

Inmiddels is de Stichting Erfgoed Den Helder er, ontstaan uit een omvorming van Stichting Stelling Den Helder. Een personele fusie met Willemsoord bv is op handen, er zijn middelen geworven voor de herontwikkeling van Fort Kijkduin en de gemeenteraad beslist binnenkort over het uitgeven in erfpacht van Fort Dirksz Admiraal, Fort Westoever, Fort Oostoever en enkele bunkers. Kortom, er zijn grote stappen gezet en er zullen er nog meer volgen.

Mijn tijd van kwartiermaken is daarmee voorbij. De erfgoedorganisatie gaat echter op volle kracht door, met de herontwikkeling van Fort Kijkduin en andere plannen voor het unieke Helderse erfgoed.

ELTJE DE KLERK

Toekenning Subsidies erfgoedorganisatie

Begin dit jaar is door Stichting Erfgoed Den Helder en Willemsoord bv een gezamenlijke aanvraag gedaan bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed voor de SIM-subsidies. SIM staat voor Subsidieregeling Instandhouding Rijksmonumenten, en kan worden aangevraagd voor het onderhoud van rijksmonumenten. De subsidie betreft 60% van de kosten voor het onderhoud voor zes jaar. Stichting Erfgoed Den Helder en Willemsoord bv hebben subsidies aangevraagd voor rijksmonumenten in De Stelling zoals gebouwen op Willemsoord, Fort Dirksz. Admiraal en Fort Westoever. We zijn blij te kunnen melden dat een deel van de SIM-subsidies is toegekend. Volgend jaar worden de resterende aanvragen ingediend. De ontvangen bijdrage zorgt ervoor dat een deel van het onderhoud van deze monumenten is veiliggesteld.

Het aanvragen van een dergelijke subsidie is een ingewikkeld proces. De samenwerking tussen Stichting Erfgoed Den Helder en Willemsoord bv is een bundeling van krachten, waardoor het proces gemakkelijker verloopt. Dit laat zien dat - als de nieuwe erfgoedorganisatie straks als één organisatie functioneert - ook het aanvragen van andere subsidies en fondsen soepel zal verlopen. Het samengaan van de Stichting Erfgoed Den Helder en Willemsoord bv biedt dus veel kansen.

Kopij aanleveren

Heb je ook nieuws voor deze nieuwsbrief? Je kunt je kopij mailen naar Inge Kalle-den Oudsten, beleidsadviseur gemeente Den Helder, i.den.oudsten@denhelder.nl.

Wil je ook nieuwsbrieven erfgoedorganisatie ontvangen?

Heb je deze nieuwsbrief doorgestuurd gekregen, maar wil je deze voortaan ook rechtstreeks ontvangen? Klik **hier** om je aan te melden voor deze nieuwsbrief.

Afmelden voor deze nieuwsbrief

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Klik dan **hier** om je af te melden.